

Koen Goudriaan

“De 1000 van Gouda”

Grafelijke functionarissen:

Baljuwen

Inleiding

De 1000 van Gouda

De dataverzameling "De duizend van Gouda, de Goudse elite in de middeleeuwen (tot 1589)" heeft een voorgeschiedenis die teruggaat tot de periode 1988-91. In die jaren bezocht ik het Goudse archief met het plan om een systematisch onderzoek te publiceren naar de Goudse elite van de veertiende, vijftiende en zestiende eeuw. Ter voorbereiding verzamelde ik in eerste instantie de gegevens over de schepenen, de burgemeesters, de trossiers en de leden van de vroedschap en identificeerde hen zoveel mogelijk, waarbij identiteitsnummers werden toegekend. Andere lijsten volgden, zoals die van de drie belangrijkste categorieën stadsdienaren (kerk-, gasthuis- en Heilige Geestmeesters), en zeer voorlopige lijsten van de grafelijke beampten (kasteleins, baljuwen en schouten). Ook werden verschillende bronnen getranscribeerd die licht werpen op sociaal-economische kenmerken van de Goudse bovenlaag: brouwers en verstrekkers van leningen aan de stad.

Identificatie en naamgeving

De lijsten in de dataverzameling 'De duizend van Gouda, de Goudse elite in de middeleeuwen' betreffen individuen die ieder als zodanig erkend worden door toedeling van een identificatienummer. Zo'n toekenning is in het algemeen gebaseerd op naamsgegevens geput uit uiteenlopende bronnen in combinatie met 'circumstantial evidence'. Bij dit laatste kan gedacht worden aan chronologische verenigbaarheid, het voorkomen in een aaneengesloten reeks bijvoorbeeld van opeenvolgende trossiersjaren, het ontbreken van homoniemen (gelijkkluidende namen) en de overeenkomst in schepenzegels. Anders gezegd: een naam in een bron, bijvoorbeeld in het Stadsdienarenboek, is nog niet meer dan een naam. Pas als er een identificatienummer aan is gegeven, is vastgesteld om wie het gaat en kunnen we de persoon ook in andere bronnen uit dezelfde periode volgen. Een moeilijkheid is het veelvuldig voorkomen van homoniemen bestaande uit veel voorkomende naamsonderdelen, bijvoorbeeld Jan Dirksz. In het algemeen is voorzichtigheid betracht bij het gelijkstellen van personen die worden genoemd in bronnen met onderling nogal uiteenlopende datering.

De bronnen geven de namen van dezelfde persoon vaak in allerlei varianten. Een eerste stap naar identificatie is dus het normaliseren of standaardiseren van de spelling van die namen om diverse bronnen met elkaar in verband te kunnen brengen. In de lijsten zijn de namen dan ook meestal in een genormaliseerde vorm weergegeven.

Identiteitsnummers

De identificatienummers zijn tijdens de bewerking doorlopend maar in verschillende reeksen toegekend. Ze volgen geen consequent alfabetisch of chronologisch systeem. In de loop van de bewerking moesten sommige nummers vervallen; dat gebeurde stilzwijgend.

De reeksen:

- schepenen en burgemeesters: 1 t.m. (ca.) 556
- (substituut-) kasteleins, -baljuwen en -schouten uit de poorterie (voorzover niet al van een nummer voorzien): 701vv
- vroedschappen en veertigen (nieuwe namen): 901-953
- trossiers (nieuwe namen): vanaf 971
- enkele nagekomen burgemeesters: 1001vv
- de kerkmeesters van 1423-1483 (nieuwe namen): 1101vv
- stadsdienaren vanaf 1486 (nieuwe namen): 2001vv, met een na correcties ontstane reeks 2201vv
- de (nieuwe) namen in de bijlagen van Hibben: 3001vv
- de (nieuwe) namen van stadsdienaren van de jaren 1573-1589: 3100vv

Kijk voor een uitgebreide uitleg, inclusief afkortingen van bronnen en literatuur in het Algemene document over de gehele dataset.

Grafelijke dienaren: Baljuwen

Dit bestand bevat de namen van de baljuws vanaf het moment dat ze zijn overgeleverd tot 1572. Baljuwen werden aangesteld door de stads-/landsheer, dus tot 1397 door de graven van Blois, daarna door de graven van Holland; vanaf 1428 zijn dat de vorsten uit de Bourgondisch-Habsburgse dynastie. Zij zaten namens de landsheer het Goudse gerecht voor in lijfstraffelijke zaken, dienden er als aanklagers en voltrokken de vonnissen. De aanstellingsvoorwaarden hebben in de loop van de tijd nogal gevarieerd: aanstelling op rekening voor een jaar of een bepaalde termijn, verpachting, aanstelling met mogelijkheid van vervanging door een substituut. Het baljuwschap werd bovendien vaak met het kasteleinschap, het schoutambt of het rentmeesterschap van het kwartier van Gouda gecombineerd. Tot begin vijftiende eeuw werd meestal één baljuw aangesteld voor Schoonhoven en Gouda samen. Een gedetailleerd overzicht over de aanstelling van de baljuws is niet voorhanden. Veel gegevens zijn te vinden in de dissertatie van Michel van Gent, *'Pertijelike saken'. Hoeken en Kabeljauwen in het Bourgondisch-Oostenrijkse tijdperk* (Den Haag en Haarlem 1994) en in het derde hoofdstuk van *Duizend jaar Gouda*.

De titulaire baljuws worden zelden uit de poorterij van Gouda gerecruteerd. Daarom worden de namen anders in één kolom genoteerd. Wel zijn de substituten gewoonlijk afkomstig uit de Goudse elite; zij krijgen dus een identiteitsnummer.

Beschikbare gegevens:

De personen worden getoond in chronologische volgorde.

- Datum:** Jaar en eventueel maand en dag
- Id:** Identiteitsnummer
- Naam:** Voor- en achternaam, evt patroniem van de baljuw
- Soort:** Aard van het bronfragment (zie verder onder het bestand Grafelijke dienaren Kasteleins)
- Termijn:** Indien van toepassing termijn in jaren
- Status:** indien bekend: status als substituut (s)
- Combinatie:** combinatie met kasteleinschap (ka), schoutambt (sc) of rentmeesterschap (re). SG staat voor de combinatie Schoonhoven-Gouda
- Bron:** afkorting bron (zie hierna)
- Zegsman:** indien relevant de zegsman (zie afkortingen)
- Opmerking:** opmerkingen

Afkortingen:

\$	Goudse stadsrekening van het desbetreffende jaar
BI	Bart Ibelings
BuH:	Beroepen uit Holland
Cat. Montf.	Fruin en Le Cosquino, <i>Catalogus Montfoort</i>
EA:	Eerste Aanleg
Fruin	Fruin, 'Allairt Beylinc'
GB	NA, Graven van Blois
GH	NA, Graven van Holland
GvM	Grote Raad van Mechelen
Jonge	De Jonge, 'Allairt Beilinc'
MG	Michel van Gent
Mem. Rosa	Memorialen Rosa
Nass. Reg.	Nassause Domeinraad, Regesten
OA	Oud archief Gouda (0001)
RA	Rechterlijk Archief Gouda (0002)
Rkg	NA, Grafelijkheidsrekenkamer, Registers
Rkk	NA, Grafelijkheidsrekenkamer, Rekeningen
Rollin	Rollin, <i>Rechtsbronnen</i>
Schiel.Reg.	Schieland, Regesten
Sent:	Sententies
SG	gecombineerd baljuw Gouda en Schoonhoven
StA	Stadsarchief
Wa	Waller Zeper, <i>Jan van Henegouwen</i>

De formule K725 verwijst naar de regesten van de verschillende Goudse middeleeuwse archieffondsen.

ID-nummer:

Datum: 1334

Coen van Oosterwijk

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: re

Bron: StA Utr. 376; *Zegsman:*

Opmerking: Bloise periode: grotendeels, maar niet exclusief, gebaseerd op de bijlage Schmidt-E p. 86vv

ID-nummer:

Datum: 31 augustus 1337

Simon Vrederiksz vd Zevender

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG

Bron: Wa p. 191; regest 188; Cat. Montf.

Inv. 100 reg 41; *Zegsman:*

Opmerking: Wa

ID-nummer:

Datum: 17 maart 1341

Simon Vrederiksz vd Zevender

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG

Bron: Wa regest 213; *Zegsman:*

Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 1348

N.N.

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie:

Bron: GB 1 f. 34v/ Wa reg. 303; *Zegsman:*

Opmerking: Wa

ID-nummer:

Datum: 1355

Jan van der Goude

Aard: Rekening

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG

Bron: fragm.rek BCRH `142 (1976)

46;55;57; *Zegsman:* BI

Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 1352

Jan van der Goude

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie:

Bron: GB 1 f. 36; *Zegsman:*

Opmerking:

ID-nummer:

Datum: tot 5 december 1356

Jan van der Goude

Aard:

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie:

Bron: GB 28 f. 3; *Zegsman:*

Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 1356/7

Jan van Langerak

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 3; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1357/8

Jan van Langerak

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 9; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1358/9

Jan van Langerak

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 17; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1359/60

Jan van Langerak

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 23; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1360/1

Jan van Langerak

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 30v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1361/2

Jan van Langerak

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 37; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1362/3

Jan van Langerak

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 42v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1364/4

Vrederik vd Zevender

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 47v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1364/5

Vrederik vd Zevender

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 52v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1365/6

Vrederik vd Zevender

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 58v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1366/7

Vrederik vd Zevender

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 66; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1367/8

Vrederik vd Zevender

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 73v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1368/9

Vrederik vd Zevender

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 81v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1369/70

Vrederik vd Zevender

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 87; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1370/1

Vrederik vd Zevender

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 93; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1371/2

Vrederik vd Zevender

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 97v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 17 september 1372

Jan van Langerak

Aard: Aanstelling

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG+kaS

Bron: GB 1 f. 150v; Zegsman: [BI]

Opmerking: transcriptie Verhoef

ID-nummer:

Datum: 1372/3

Jan van Langerak

Aard:

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 103v; Zegsman:

Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 1373/4

Vrederik vd Zevender

Aard:

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG

Bron: GB 28 f. 111; Zegsman:

Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 1377

Jan van Brakel

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG

Bron: GB 53 f. 1; Zegsman:

Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 1380

***Jan van Brakel Godschalksz**

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie:

Bron: ; Zegsman: L

Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 1381/2

Hubrecht van Montfoort

Aard:

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG

Bron: GB 30 f. 3; Zegsman:

Opmerking: zie ook GB 213 met opm Schmidt E.

ID-nummer:

Datum: 1383

Hubrecht van Montfoort

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG

Bron: Cat. Montf. Reg. 128; Zegsman:

Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 1386/7

Jan de bastaard van Blois

Aard:

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG

Bron: GB 30 f. 11; Zegsman:

Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 1387/8

Jan de bastaard van Blois

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 30 f. 19; *Zegsman:*
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1388/9

Vrederik vd Zevender

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 31 f. 6; *Zegsman:*
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1389/90

Vrederik vd Zevender

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 32 f. 7v; *Zegsman:*
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1392/3

Vrederik vd Zevender

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GB 212; 33 f. 9; *Zegsman:*
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 26 december 1397

Jan de bastaard van Blois

Aard: Aanstelling
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG + sc Sch.h.

Bron: GH 892 f. 52; *Zegsman:*
Opmerking: foto 3226

ID-nummer:
Datum: 1398/9

Jan de bastaard van Blois

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GH 1253 f. 6; *Zegsman:*
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 28 juli 1400

Jan de bastaard van Blois

Aard: Verlenging
Termijn in jaren: 10
Status:
Combinatie: SG/re

Bron: GH 892 f. 93v; *Zegsman:*
Opmerking: vgl ook Dagvaarten, RGP 201,
index (o.k.); foto's 3217/8

ID-nummer:
Datum: 1401/2

Jan de bastaard van Blois

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: SG

Bron: GH 1256 f. 1v; *Zegsman:*
Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 7 januari 1403

Splinter vd Vliet

Aard: Aanstelling

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG/re

Bron: GH 892 f. 123; Zegsman:

Opmerking: Ibelings: zie ook Kölker,
Haastrecht, 41; foto 3227

ID-nummer:

Datum: 1403/4

Splinter vd Vliet

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG/re

Bron: GH 1257 f. 3; Zegsman:

Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 1404

Splinter vd Vliet

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: SG

Bron: GH 1258 f. 4; Zegsman:

Opmerking:

ID-nummer: **147**

Datum: 1405

Dirk Jansz

Aard: Rekening

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: re(+sc)

Bron: GH 1771; Rollin 42; Zegsman:

Opmerking:

ID-nummer: **147**

Datum: 1406

Dirk Jansz

Aard: Rekening

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: re

Bron: GH 1772; Zegsman:

Opmerking: in GH volgen de rekk van
Dirk Jansz en Jan van H elkaar op

ID-nummer:

Datum: 1407

Jan van Heteren

Aard: Rekening

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: re

Bron: GH 1773; Zegsman:

Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 1407/8

Jan van Heteren

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: re

Bron: GH 1261 f. 1/9v; Zegsman:

Opmerking:

ID-nummer: **147?**

Datum: 1407/8

Dirk Jansz vd Goude

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status: s?

Combinatie:

Bron: GH 1261 f. 9v; Zegsman:
Opmerking: identiteit?

ID-nummer:
Datum: 1408

Jan van Heteren

Aard: Rekening
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 1774; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1408/9

Jan van Heteren

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 1262 f. +13v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1409

Jan van Heteren

Aard: Rekening
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 1775; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1409/10

Jan van Heteren

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 1264 f. 6v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1410/1

Jan van Heteren

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 1264 f. 6; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1411/2

Jan van Heteren

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 1266 f. 3; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1413/4

Jan van Heteren

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 1267 f. 4; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1414/5

Jan van Heteren

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 1268 f. 1v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: plusminus 1415

Dirk Thonisz

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status: s
Combinatie: re

Bron: GH 893 f. 54v; Zegsman:
Opmerking: vergissing?

ID-nummer:
Datum: 28 november 1416

Jan van Heteren

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re ?

Bron: Rollin p. 80; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer: **196**
Datum: 20 september 1416

Huge Liclaesz

Aard: Aanstelling
Termijn in jaren:
Status: s
Combinatie: re

Bron: GH 893 f. 59; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1416/7

Jan van Heteren

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 1269 f. 2v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer: **701**
Datum: 11 april 1418

Simon Claesz die Bruun

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 894 f. 30/41v; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 30 januari 1420?

Gillis van Cralingen

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie:

Bron: Schiel. reg. 2037; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1420

Gllis van Cralingen

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: ?? Reg 521: verklaring omtrent
doodslag; zie Bart; Zegsman: BI
Opmerking: vgl nog Rechtsbr GvH III
419vv: afwikkeling van de moord op Jacob
van der Goude

ID-nummer:
Datum: 1 januari 1421

Gillis van Cralingen

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 1275 f. ? GH 210 zie foto Bart en mijn foto 3215/6; Riemsd III, 419;
Zegsman:
Opmerking: Dagv RGP 201 index (o.k.)

ID-nummer:
Datum: 1 januari 1421

Gillis van Cralingen

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie:

Bron: Mem.B.L. Cas R r. 36 = Schiel.reg. 2076; Zegsman: Fr
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 8 februari 1422

Gillis van Cralingen

Aard:
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie:

Bron: NA, Rijnsburg295 zie Hüffer I 257;
Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 20 februari 1422

Jan van Dammasch

Aard: Aanstelling
Termijn in jaren: w
Status: s
Combinatie:

Bron: GH 894 f. 149v = Schiel.reg. 2076;
Zegsman:
Opmerking: zie ook mijn regesten Jacobatijd en regest van Bart

ID-nummer:
Datum: 1423-46

Willem van Boechout

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: ; Zegsman:
Opmerking: Dagv RGP index

ID-nummer:
Datum: 1424/5

Willem van Boechout

Aard: Rekening
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 1776; Zegsman:
Opmerking: zie De Jong (1870) 148

ID-nummer:
Datum: 1428/9

Willem van Boechout

Aard: Rekening
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: GH 1777; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:
Datum: 1428/30

Willem van Boechout

Aard: Melding
Termijn in jaren:
Status:
Combinatie: re

Bron: Rkk 130 f. 5; Zegsman:
Opmerking:

ID-nummer:

Datum: 10 november 1429

Willem van Boechout

Aard: Aanstelling

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie: re

Bron: GH 896 f. 8v-9; *Zegsman:*

Opmerking: foto's 3219/20

ID-nummer:

Datum: 1431/3

Willem van Boechout

Aard: Melding

Termijn in jaren:

Status:

Combinatie:

Bron: Rkk 133 f. 2; *Zegsman:*

Opmerking:
